

POHJOIS-POHJANMAAN LINTUTIETEELLISEN YHDISTYKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2016

Taru Suninen

YLEISTÄ

Vuosi 2016 oli PPLY:n 43. toimintavuosi.

JÄSENISTÖ

Vuoden lopussa yhdistykseen kuului 362 aikuis-, 33 opiskelija-, 33 perhe- ja 5 ainaisjäsentä eli yhteensä 433 jäsentä. Jäsenmaksu oli 41/24 € aikuisjäseniltä (painettu/sähköinen Aureola), opiskelijoilta 35/18 € ja perhejäseniltä 5 €. Tukijäsenmaksu oli 50 €.

HALLITUS

Vuonna 2016 hallitukseen kuuluivat Risto Tornberg (puheenjohtaja), Annamari Markkola (varapuheenjohtaja), Taru Suninen (sihteeri), Ari-Pekka Auvinen, Petri Haapala, Juha Repo, Arto Niemi, Mikko Ojanen, Antti Pöllänen ja Erik Saarnio. Hallitus kokoontui päätösvaltaisena kahdeksan kertaa.

TOIMIHENKILÖT 2015

Arkistonhoitaja	Matti Tynjälä
Aureolan päätoimittaja	Tapani Tapio
BirdLife-aluevastaava	Tuomas Väyrynen
BirdLife-edustajat	Esa Aalto, Ari-Pekka Auvinen, Heli Suurkuukka, Antti Pöllänen
Jäsen sihteeri	Taru Suninen
Lintualuevastaava	Heli Suurkuukka
Petoruutuvastaava	Erik Saarnio
Petovastaava	Markku Hukkanen
Retkivastaava	Tiina Sihto
Ruokintapaikkavastaava	Jukka Piispanen
Taloudenhoitaja	Juha Repo
Tauvon lintuasemat hoitajat	Mikko Ojanen, Matti Tynjälä
Tiedottaja	Antti Pöllänen
Vuoden laji -vastaava	Heli Suurkuukka
www-vastaavat	Tapani Tapio, Ville Suorsa, Ari-Pekka Auvinen

Toimikuntien kokoonpanot selviävät liitteestä 1.

YLEISÖKOKOUKSET

Yleisökokoukset pidettiin joka kuun toisena keskiviikkona klo 18 Oulun yliopistolla lukuun ottamatta toukokuuta, jolloin kokous pidettiin Liminganlahden luontokeskuksessa, sekä kesä–elokuuta, jolloin kokouksia ei pidetty. Kokouksissa oli kahvitarjoilu sekä luettavana yhdistyksen saamat lintulehdet. Vuonna 2012 aloitettua kokousten välittämistä internetin kautta jatkettiin, ja muutamassa kokouksessa oli jälleen enemmän etäkuuntelijoita kuin salissa paikalla olevaa yleisöä. Kokousten kokonaisosallistujamäärä (salissa + etäyhteyden avulla kokousta kuuntelevat) vaihteli 21:sta 53:een, keskimäärin osallistujia oli 39 per kokous.

Kokoukset, esitelmien aiheet ja osanottajamäärät:

Tammikuu: Ari-Pekka Auvinen: PPLY:n lintuvuosi 2015 -kuvakavalkadi, 26 + 28 etänä

Helmikuu: Vuosikokousasiat ja Harri Hongell: ”Se suuri munatakavarikko” (Harri Hongell toimi asiantuntijana Närpiön munankeruujuutussa), 17 + 15 etänä

Maaliskuu: Petri Lampila: Paluu Iraniin – kiljuhanhimassoja ja Persianlahden erikoisuuksia, 32 + 18 etänä

Huhtikuu: Ari Rajasärkkä: 1) Suomen lintujen uhanalaisuus 2015, 2) Uhanalaiset linnut – ”Leikkimielinen” tietovisa, 17 + 20 etänä

Toukokuu: (Kokous Liminganlahden luontokeskuksessa), Matti Alasaarela: ”Pihalintukuvausta Tyrnävällä”, 11 + 10 etänä

Syyskuu: Ari-Pekka Auvinen: ”Rantapusikoiden jalokiviä – Pohjois-Pohjanmaan valkoselkätikkakannan synty”, 19 + 11 etänä

Lokakuu: Hanna-Riikka Ruhanen & Petri Haapala: Tunnelmia PPLY:n syysretkeltä Raahan saaristoon, sekä Petri Hottola: Määritysapua tarvitaan – taas! 2016 mysteerikuvia, 19 + 23 etänä

Marraskuu: Sääntömääräiset asiat + Matti Alasaarela: Ruokintapaikan elämää valokuvin, 22 + 20 etänä

Joulukuu: Juha Markkola: Pohjois-Suomen määrittäjämestaruuskisa, 23 + 30 etänä

JULKAISUTOIMINTA JA TIEDOTTAMINEN

Seuraava Aureola tulee olemaan jälleen kaksoisnumero, jolloin julkaistaan 38 & 39. Aureolan toimitusneuvosto on pohtinut teemoja vuosikerralle, julkaisuaikaa ei ole vielä tiedossa.

Tiedonvälitystä hoidettiin yhdistyksen kotisivuilla osoitteessa www.pply.fi, Tiira-lehden yhdistyspalstalla, yhdistyksen sähköpostilistalla sekä Facebook-sivulla. Jäsenten antamia haastatteluja ja tekemiä artikkeleita julkaistiin muun muassa Kalevassa, Siikajokilaaksossa, Haapavesi-lehdessä, Raahelaisessa ja Oulu radiossa.

Vuoden lopussa julkaistiin yhdistyksen seinäkalenteri seuraavalle vuodelle. Kuvituksena käytettiin PPLY:n jäsenten ottamia lintukuvia.

SUOJELU

Vuonna 2016 suojelutoimikunta laati edellistä vuotta selvästi vähemmän lausuntoja. Lausuntojen alhainen määrä selittyy niukkojen resurssien kohdistamisella muihin asioihin sekä sillä, ettei kovin merkittäviä hankkeita ollut käynnissä. Ainoa vuoden aikana annettu YVA-lausunto koski Vapo Oy:n Pyhännän Pieni-Hangasnevan, Vuohtosuon ja Kiikkunevan turvetuotantohanketta. Tuulivoimahankkeiden painopiste on siirtynyt entistä selvemmin sisämaahan ja usein sellaisille paikoille, joilla linnustovaikutusten voidaan olettaa olevan varsin vähäisiä.

Suojelutoimikunnan vuoden 2016 kaksi suurinta yksittäistä asiaa olivat Haapaveden Hankilannevan (Varpunevan) turvetuotantoluvan käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa sekä Sanginjoen ulkometsän suojelua koskeneesta Oulun kaupunginvaltuuston kokouksesta 16.6.2014 niin ikään korkeimpaan hallinto-oikeuteen tehty jatkovalitus.

Sanginjoen ulkometsän suojelu nousi uudelleen esille loppuvuodesta kaupungin budjettikäsittelyn yhteydessä ja asiasta valmistellaan päätöstä vuonna 2017. PPLY antoi kaupunginvaltuuston kokouksessa 12.12. jokaiselle valtuutetulle symbolisena joululahjana 100 neliometriä joulun alla suojeltua Kuovisuota ulkometsän pohjoispuolelta.

PPLY sai vuoden aikana myös huomattavan voiton korkeimmasta hallinto-oikeudesta, joka perui Kellon ampumaseuran saaman varislintujen pesimäaikaisen metsästyksen poikkeusluvan. Päätös oli kansallisestikin merkittävä, koska PPLY:n valituksesta annettu päätös voi muodostua ennakkotapaukseksi. Esa Aalto vastasi valituksesta yhdessä BirdLifen Suomen toimiston Teemu Lehtiniemen kanssa.

Aiempien vuosien tavoin suojelutoimikunnan jäsenet osallistuivat muun muassa BirdLife Suomen suojelutoimikunnan, WWF Suomen kiljuhanhityöryhmän ja Sanginjoki-liikkeen toimintaan sekä valkoselkätikan, merikotkan, muuttohaukan, rantakurvin ja etelänsuosirrin seurantaan.

Loukkaantuneiden lintujen hoitorinki sai edellisvuosien tapaan arviolta yli 200 yhteydenottoa loukkaantuneista tai muuten apua tarvitsevista luonnonvaraisista linnuista. Pihalinnun lintuhoitolassa Oulussa hoidettiin yhteensä 42 lintuyksilöä, joista 25 (60 %) voitiin palauttaa takaisin luontoon. Julkisuutta saaneita hoitolintutapauksia olivat Tuirassa talvehtineet kaksi laulujoutsenta ja yksi jo edellisvuonna sinne tuotu kyhmyjoutsen; Oulaisista löytynyt pikkuruokki, joka kuljetettiin Pohjois-Norjaan; Oulun Patelasta hoitoon haettu laulujoutsen, jonka hoitoontuontivideosta tuli nettihitti sekä Pyhäjoen Hankikivenniemen kovia kokenut merikotkanuorukainen, joka toimitettiin pysyvään hoitoon Ranuan eläintarhaan.

TUTKIMUS JA SEURANTA

IBA-alueiden laskentoja ei vuonna 2016 suoritettu. MAALI-hankkeeseen liittyen laskettiin Sanginjoen ulkometsän linnustoa 12.6. yhteensä 19,8 linjakilometrin verran. Lisäksi kartoitettiin muutaman vanhimman metsäkuvion linnustoa tarkemmin (Iso Polvikangas, Asmonkorpi, Isokankaanjärven seutu ja Lemmenpolku). MAALI-hankkeen tulosten julkaiseminen koki keväällä takaiskun, kun jo lähes valmiiksi

saadun nettisivustopohjan jatkokehittäminen ja alue-esittelyiden lisääminen sille pysähtyi koko PPLY:n nettisivuston kaatumisen johdosta. Tulosten julkaisemista jatketaan vuonna 2017. Valittujen MAALI-kohteiden GIS-rajauksia toimitettiin kuitenkin 3. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaselvitystä varten ja niitä hyödynnettiin suojelutoimikunnan laatimissa kannanotoissa.

BirdLifen Suomen vuoden lintu oli koskikara. Vuoden 2016 kartoituksen keskittyessä koskikaran pesimäkantaan ei vuoden lintu-projekti käytännössä koskettanut PPLY:n aluetta, jolla laji ei mahdollisesti edes pesi.

LINTURALLIT JA RETKET

Rallitoimikunta järjesti perinteiset linturallit ajallaan.

Retkikummitoimikunnan tapahtumia olivat opastettu havainnointi Pihabongaus-päivänä, keväiset sunnuntairetket Hietasaarella ja Pitkämöjlällä, aamuvirkkujen linturetket ja OLSY:n kanssa yhteistyössä hanhiretki Liminganlahdelle. PPLY oli aktiivinen myös Sanginjoen Loppulassa, jossa järjestettiin syksyn mittaan useita tapahtumia. Lasten lintuleiri pidettiin Tavossa 15–17.5. Keväällä tehtiin jäsenretki 22.5 Oulaisten Piurukkanevalle ja syysretki Raahen saaristoon 30.9.–2.10.. Yhteensä retkille ja muihin toimikunnan järjestämiin tapahtumiin osallistui noin 300 henkilöä ja lisäksi Liminganlahden lintukuvafestivaalien torniopastus keräsi noin 200 henkilöä.

MUU TOIMINTA

BirdLife Suomen Tornien taisto käytiin 7.5. PPLY:n alueella kisaan osallistui 27 joukkuetta 14 kunnassa. PPLY:n ja Surnian yhteinen joukkue Pyhäjoen Parhalahdella sijoittui valtakunnallisen kilpailun kolmanneksi 109 lajilla. Yli sata lajia nähtiin myös Raahen Pitkäkarilla (107) ja Lumijoen Sannanlahdella (105).

BirdLife Suomen Pihabongaus-tapahtumaan tammikuun viimeisenä viikonloppuna osallistui PPLY:n alueella 641 pihaa. Lajeja kirjattiin 50. Yleisin laji oli talitiainen. Keltasirkku säilytti asemansa toiseksi runsaimpana, vaikka sen yksilömäärät putosivat peräti kolmasosan edellisvuodesta myös valtakunnallisesti.

YHTEISTOIMINTA MUIDEN JÄRJESTÖJEN KANSSA

BirdLife Suomen edustajiston kokoukset järjestettiin 20.3. Turussa ja 20.11. Lohjalla. Turussa PPLY:tä edustivat Esa Aalto ja Ari-Pekka Auvinen ja Lohjalla Heli Suurkuukka.

Liminganlahden ystävät ry:n hallituksessa toimi PPLY:n edustajana Petri Lampila. PPLY teki runsaasti yhteistyötä etenkin Oulun luonnonsuojeluyhdistyksen, Pohjois-Pohjanmaa luonnonsuojelupiirin ja Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piirin kanssa Sanginjoen ulkometsän suojelun, Oulun Hietasaaren rakentamiseen ja muihin suojelukysymyksiin liittyen.

PPLY:n vahvistetut paikallisjaostot olivat: Oulun eteläisen alueen lintuharrastajat, Raahen seudun lintuharrastajat (Surnia), Oulujokilaakson lintuharrastajat (Muhos–Utajärvi), Oulaisten lintuharrastajat, Jokilaaksojen lintuharrastajat (Larus) ja Taivalkosken lintuharrastajat. Raahen seutu järjesti Surnian syysrallin.

TALOUS

Yhdistyksen tulot muodostuivat jäsenmaksuista, veronpalautuksista, avustuksista, konsulttitöistä, havaintojen myynnistä, kuukausikokousten kahvituloista, tilaisuuksien osallistumismaksuista ja kalentereiden myynnistä. Menot koostuivat pääasiassa, suojelu- ja tutkimustoiminnasta, yleisötilaisuuksista, ja yhdistystoiminnan kuluista. Tilinpäätös oli 194 euroa alijäämäinen.

TAUVON LINTUASEMA

Siikajoen Tauvon lintuaseman hoidosta vastasivat Mikko Ojanen ja Matti Tynjälä. Toiminta oli viime vuosien tapaan melko katkonaista. Keväällä miehitystä oli 30 päivänä ja syksyllä 20 päivänä (yhteensä 50 päivää, joista 45 päivänä oli rengastusta). Osa asemavierailuista oli pelkkiä huolto- ja korjauskäyntejä. Perinteinen lasten lintuleiri pidettiin 20.–22.5. Siihen osallistui 11 lasta ja 3 ohjaajaa.

Kevään yhtenäinen rengastusjakso touko-kesäkuussa kesti 18 päivää ja jatkui parina lyhyempänä pätjänä kesäkuussa. Syksyllä rengastusta oli kuutena lyhyenä ajanjaksona (2-5 vrk), jotka sijoittuvat syys-lokakuulle. Kaikkiaan rengastettiin 3143 ja kontrolloitiin 285 lintua.

Liitteenä toimikuntien toimintakertomukset vuodelta 2016.

Liite 1.

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen toimikuntien vuosikertomukset vuodelta 2016

1. Aluerariteettikomitea, ARK
2. Havaintotoimikunta
3. Ohjelmatoimikunta
4. Rallitoimikunta
5. Retkikummitoimikunta
6. Suojelutoimikunta
7. Aureolan toimitusneuvosto
8. Linnustonseurantatoimikunta
9. Lintualue-toimikunta
10. Loukkaantuneiden lintujen hoitorinki

1. Aluerariteettikomitea, ARK

Juhani Karvonen

Ark:n jäsenet olivat vuonna 2016 Juhani Karvonen (pj.), Tapani Tapio (siht.), Sami Kalliokoski, Antti Peuna ja Antti Vierimaa.

Ark kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 28 havaintoilmoitusta joista 26 hyväksyttiin. Lisäksi valtakunnallisen rariteettikomitean käsittelyyn meni 12 ilmoitusta.

Ark:n jäsenet osallistuivat valtakunnallisen pikkurarikatsauksen kirjoittamiseen PPLY:n havaintojen osalta.

2. Havaintotoimikunta

Mikko Ojanen

Kokoonpano: Mikko Ojanen pj, Ville Suorsa, Tapani Tapio, Heikki Tuohimaa, Matti Tynjälä, Tuomas Väyrynen

Toimikunta piti yhden kokouksen vuonna 2016. Kokouksessa käsiteltiin mm. vuosien 2014 ja 2015 havaintojen kokoamista, rästikatsauksen 2007–2010 aikataulua ja vanhan tiedossa olevan havaintomassan (n. 0,5milj havaintoa) viemistä havaintojärjestelmään.

3. Ohjelmatoimikunta

Esa Hohtola

Jäsenet: Esa Hohtola, Annamari Markkola, Jouni Pursiainen, Jyrki Lukkari

Etäosallistumismahdollisuus oli kaikissa kokouksissa. Kahvitarjoilu keväällä hallituksen toimesta ja syksyllä Annamari Sopasen toimesta. Kokouksissa nähtävillä yhdistyksen saamat lintulehdet (A-P Auvinen huolehti).

Kokoukset, esitelmien aiheet ja osanottajamäärät läsnä + etänä:

Tammikuu: Ari-Pekka Auvinen: PPLY:n lintuvuosi 2015 -kuvakavalkadi, 26 + 28 etänä 44

Helmikuu: Vuosikokousasiat ja Harri Hongell: ”Se suuri munatakavarikko” (Harri Hongell toimi asiantuntijana Närpiön munankeruujuutussa), 17 + 15 etänä 32

Maaliskuu: Petri Lampila: Paluu Iraniin - kiljuhanhimassoja ja Persianlahden erikoisuuksia, 32 + 18 etänä 50

Huhtikuu: Ari Rajasärkkä: 1) Suomen lintujen uhanalaisuus 2015, 2) Uhanalaiset linnut – ”Leikkimielinen” tietovisa, 17 + 20 etänä 37

Toukokuu: (Kokous Liminganlahden luontokeskuksessa), Matti Alasaarela: ”Pihalintukuvausta Tyrnävällä”, 11 + 10 etänä 21

Syyskuu: Ari-Pekka Auvinen: ”Rantapusikoiden jalokiviä – Pohjois-Pohjanmaan valkoselkätikkakannan synty”, 19 + 11 etänä 30

Lokakuu: Hanna-Riikka Ruhanen & Petri Haapala: Tunnelmia PPLY:n syysretkeltä Raahan saaristoon, sekä Petri Hottola: Määrittysapua tarvitaan – taas! 2016 mysteerikuvia, 19 + 23 etänä 42

Marraskuu: Sääntömääräiset asiat + Matti Alasaarela: Ruokintapaikan elämää valokuvin, 22 + 20 etänä 42

Joulukuu: Juha Markkola: Pohjois-Suomen määrittäjämestaruuskisa, 23 + 30 etänä 53

4. Rallitoimikunta

Jouni Pursiainen

Rallitoimikunnan kokoonpano vuonna 2016 oli Pekka Roine (pj), Harry Nyström, Jouni Pursiainen ja Pauli-Pekka Österberg. PPLY:n vuosiohjelmaan 2016 kuului kahdeksan erilaista pinnakisaa. Näistä tammi- ja kevätralleilla sekä Raahan seudun syysrallilla on vuosikymmenien pituinen historia. BirdLifen pihabongaus on luonteeltaan kevyempi yleisötapahtuma.

Jo 33. kerran järjestetyssä tammirallisissa lajeja laskettiin useassa eri sarjassa. Kunnista eniten lajeja nähtiin Raahessa (54), kokonaislajimäärän jäädessä melko vaatimattomaksi (79). Eniten lajeja PPLY:n havaintojenkeruualueella näki Tapani Tapio (65).

Pihabongaus on BirdLifen järjestämä tapahtuma, joka tällä kertaa osui viikonloppuun 28.–29.1. Pohjois-Pohjanmaalla havainnointiin osallistui peräti 641 pihaa, joilta ilmoitettiin yhteensä 50 lajia. Tapahtuma on huomattu hyvin mediassa ja palvelee siten mainiosti lintuja ja lintuharrastusta.

Tornien taistoon 7.5. osallistui 27 PPLY:n tornia, jotka perinteiseen tapaan myös pärjäivät valtakunnallisesti: ja 10 parhaan joukossa oli kolme alueemme tornia, parhaana Pyhäjoen Parhalahti kolmantena 109 lajilla (Pauli-Pekka Österberg, Sami Kalliokoski, Juhani Karvonen, Heikki Tuohimaa, Jukka Österberg).

Kevättralli järjestettiin jo yli 30 vuoden perinteellä parhaaseen lintuaikaan (27.–28.5.2015). Joukkueita oli 11 ja voittoon tarvittiin taas kerran komea tulos 162. Kokonaislajimäärä 191 on myös hienoa tasoa.

Hailuodon syysralli järjestettiin poikkeuksellisesti jo elokuussa (6.8.2016), kun kahlaajia ja hyönteissyöjiä on vielä runsaasti nähtävillä. Joukkueita oli tällä kertaa mukana vain neljä.

Raahen seudun syyspinnaralli järjestettiin peräti 29. kerran 10.9.2016.

Vuonna 2016 lokakisa käytiin jo 11. kerran, mutta uudistuneena. Tällä kertaa Keski-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys kisasi yhdessä Merenkurkun lintutieteellisen yhdistyksen kanssa Pohjois-Pohjanmaata vastaan. Tämä kallisti vaa'an selvästi eteläisempiä alueiden puolelle tuloksella 190 - 171, kun aiemmat kisat PPLY oli voittanut 10 - 0.

Ekohenkiseen neljän tunnin pyöräilytapahtumaan "Talviralli" osallistui 4.12. yhteensä yhdeksän polkupyöräkuntaa, joista useimmat Oulussa. Voiton vei Ari-Pekka Auvinen 24 lajilla.

5. Retkitoimikunta

Tiina Sihto

Retkitoimikunnan puheenjohtajana toimi Tiina Sihto. Muina jäseninä toimikuntaan kuuluivat Esa Aalto, Ari-Pekka Auvinen, Petri Haapala, Tuomo Jaakkonen, Hannu Karvonen, Sami Kalliokoski, Annamari Markkola, Juha Markkola, Minna Mikkola, Harry Nyström, Mikko Ojanen, Juha Repo, Pekka Roine, Hanna-Riikka Ruhanen, Heli Suurkuukka ja Tea Swanljung.

Retkivuosi alkoi yhdessä Oulun luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa yleisölle järjestetyssä Pihabongaustapahtumassa Tuiranpuiston ja Tukkisaaren alueella 30.1. Tapahtumassa kävi arviolta 40 henkilöä, joista lapsia 15. Lintuoppaina olivat Mikko Ojanen, Pirkko Kaikkonen, Mauno Murtoniemi ja Kalle Hellström. Tiina Sihdon opastamana tapahtumaan matkasi 5 lasten lintukerholaista.

Esa Aallon aamuvirkkujen linturekillä Oulun ja Kellon alueella pyöräiltiin 16.maaliskuuta ja kolmena huhtikuuisena aamuna. Retkille osallistui yhteensä 19 linnuista kiinnostunutta. 19.4. Oulun alueen hanhipelloille Esan mukana pyöräili 1 henkilö.

Kevätmuuttoa tarkkailtiin Kiviniemessä Esa Aallon johdolla 16.4. Yleisöä ei eksynyt paikalle. Muutama vuorihemppo lensi pohjoiseen ja muutto Kiviniemessä oli kovin hiljaista. Hailuodossa muuttoa tarkkailtiin Pekka Roineen johdolla ja havaittu lajimäärä ylsi yli kuudenkymmenen. Osallistujia paikalla oli 13. Meri-Toppilan frisbeegolfkentän kummuilla vieraili 11 henkilöä Hannu Karvosen opastamana.

Huhtikuussa seurattiin kevään etenemistä lintujen tarkkailu- ja kävelyretkien parissa Toppilansaaren Pitkällämölyjällä. Ensimmäinen retki toteutettiin 3.4. Retket jatkuivat joka sunnuntai toukokuun lopulle asti. Oppaina toimivat Mikko Ojanen, Risto Tornberg, Antti Rönkä, Hannu Karvonen, Tiina Sihto, Esa Hohtola sekä Antti Pöllänen. Paikalla kevään aikana havaittiin muun muassa pikkutiirapariskunta, merimetsoja, merihanhia, räyskiä, meriharakoita, pikkutyllejä, kiuruja, kivitasku, pohjantikka sekä sinisuohaukka. Osallistujia retkille kertyi kaikkiaan 65.

Limingan lintukuvafestivaalien yhteydessä 25.–26.huhtikuuta PPLY:n tornioppaina Virkkulassa toimivat Harry Nyström ja Tiina Sihto. Lintuja kävi tornista katselemissa molempina päivinä noin 100 ihmistä, lauantain kovasta pohjoistuulesta huolimatta. Mukavia havaintoja olivat arosuohaukkanaaras, etelänsuosirri, nuori maakotka, kolmisenkymmentä mustapyrstökuriä ja noin 800–1000 metsähänhea.

Lasten lintuleiri toteutettiin 20.–22.5. Siikajoen Tavovossa Tiina Sihdon, Perttu Anttosen sekä Risto Tornbergin toimiessa ohjaajina. Leiri kokosi paikalle kolmetoista 7–13-vuotiasta lintuharrastajaa. PPLY:n kevätretki suuntautui Oulaisten Piurukkanevalle 22.5. Osallistujia retkellä oli 11 ja oppaana Riku Rantala Oulaisista. Mainitsemisen arvoisina havaintoina olivat mustakurkku-uikku ja muuttohaukka.

PPLY:n lasten lintukerho kokoontui kuluneen vuoden aikana 14 kertaa. Tiina Sihdon luotsaamassa kerhossa oli 17 lasta ja retkille osallistui 3–10 henkeä per retki. Hiihtolomaviikolla retket olivat yleisölle avoimia, jolloin kerholaisten lisäksi mukaan osallistui yhteensä 20 henkeä.

PPLY oli myös ahkerasti mukana Sanginjoen Loppulan entisen metsänvartijan talon tapahtumissa. Tapahtumasyksy aloitettiin lasten ja nuorten lintu- ja luontopäivällä 13.8. Tapahtuma toteutettiin yhdessä Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piirin kanssa ja päivään mahtui monenlaista linturetkeilystä pöntönrakennukseen. Sateisesta säästä huolimatta itse talolla riitti kävijöitä ja päivän aikana tapahtumassa vieraili 50 henkilöä. PPLY:n puolesta tapahtuman onnistumisesta vastasivat Tiina Sihto, Risto Tornberg, Esa Aalto ja Annamari Sopanen. Ari-Pekka Auvinen, Markku Hukkanen ja Risto Tornberg järjestivät ”Kysy pöllöistä” -päivän 27.8., jolloin Loppulassa kävi 21 vierasta. Ari-Pekan toimesta järjestyi myös LYNET-laitosten (Luke, Syke, Evira & Thule) syysretki 9.9., johon osallistui 9 henkilöä.

Syksyllä PPLY järjesti jäsenilleen syysretken Raahen saaristoon. Oppaina Raahen reissulla olivat Ari-Pekka Auvinen, Petri Haapala ja Henri Ukonaho ja retki toteutettiin 10 henkilön voimin. Päivän aikana havaittiin harvinainen syysvieras hippiaisuunilintu, joka on ns. alueellinen rariteetti. Muita kohokohtia retkellä olivat taigauunilintu, leveäpyrstökihu ja n. 70 sepelhanhen parvi.

Syysmuuttoa tarkkailtiin Esa Aallon johdolla lokakuun ensimmäisenä viikonloppuna. Tarkkailijoita mukaan liittyi 1 ja lajeja viikonlopun aikana havaittiin 79.

Erilaiset PPLY:n retkitapahtumat kokosivat yhteensä noin 300 osallistujaa ja lisäksi torniopastus Liminganlahden lintukuvafestivaalien yhteydessä noin 200.

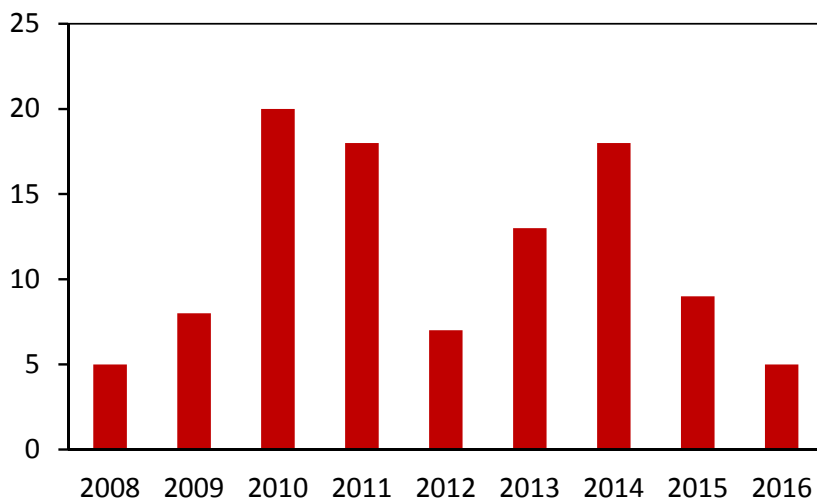
6. Suojelutoimikunta

Ari-Pekka Auvinen

Vuoden 2016 lopussa suojelutoimikuntaan kuului yhteensä 20 jäsentä:

Ari-Pekka Auvinen (pj), Esa Aalto, Petri Haapala, Esa Hohtola, Aija Lehikoinen, Aappo Luukkonen, Arto Niemi, Annamari Markkola, Juha Markkola, Mikko Ojanen, Veli-Matti Pakanen, Antti Pöllänen, Juha Repo, Hanna-Riikka Ruhanen, Taru Suninen, Ville Suorsa, Heli Suurkuukka, Heikki Tuohimaa, Risto Tornberg ja Tuomas Väyrynen.

Aikaisempien vuosien tapaan kaikki hallituksen jäsenet kuuluivat suojelutoimikuntaan. Henkilömuutoksia ei vuoden aikana tapahtunut.

Kuva 1. PPLY:n vuosien 2008–2016 aikana laatimat kirjalliset kannanotot (sis. YVA-lausunnot, mielipiteet ja muistutukset ympäristöluvista sekä kaava-asioista, valitukset ja vastaselitykset oikeusasteisiin jne.)

Lausuntojen osalta vuosi oli aiempia selvästi rauhallisempi. Varsinaisia YVA-lausuntoja annettiin vain yksi: heti vuoden alussa PPLY lausui Vapo Oy:n Pyhännän Pieni-Hangasnevan, Vuotosuon ja Kiikkunevan turvetuotantohankkeen YVA-selostuksesta, jossa ongelmallinen oli etenkin suurimmaksi osaksi luonnontilaista Pieni-Hangasnevaa koskeva osuus. Muutoin alhainen lausuntojen määrä selittyi niukkojen resurssien kohdistamisella muihin asioihin sekä sillä, ettei kovin merkittäviä YVA-hankkeita ollut käynnissä.

Tuulivoimahankkeiden painopiste on siirtynyt entistä selvemmin sisämaahan ja usein sellaisille paikoille, joilla linnustovaikutusten voidaan olettaa olevan varsin vähäisiä (joskin alueet usein tunnetaan huonosti). Suurten (> 150 ha) alueiden turvetuotantohankkeita ei ole viime vuosina edellä mainittua lukuun ottamatta enää ollut ja muutkin YVA-prosessit koskivat lähinnä teollisuuslaitoksia, joiden maankäyttövaikutukset ovat suppeita. Loppuvuodesta lausuttavana olisivat olleet Oulun ja Utajärven rajaseudulla sijaitsevat suuret Lavakorven, Maanselän ja Hepoharjun tuulivoimahankkeet, mutta ne ovat tiettävästi vaikeuksissa puolustusvoimien tutkavaikutusten vuoksi ja eivät siksi toteutune suunnitellussa laajuudessa.

Helmikuussa PPLY lausui mielipiteen Team Honkaturve Oy:n ja Turveruukki Oy:n Siltanevan turvetuotantoalueen ympäristöluvasta Siikajoella ja Siikalatvalla. Siltaneva ei ole erityisen arvokas linnustollisesti, mutta huolta hankkeessa aiheutti etenkin se, että turpeenkaivuu aloitettaisiin tunnetun sulfaattisavimaakerroksen päällä. Lopulta Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi alueella ympäristöluvan, mutta niin tiukoin ehdoin, ettei suota niiden ollessa voimassa todennäköisesti avata. Toimijat kuitenkin valittivat päätöksestä hallinto-oikeuteen ja asian käsittely jatkuu. Lisäksi PPLY osallistui

Muhoksen entisen kaatopaikan Endurorataa koskeneesta päätöksestä hallinto-oikeuteen tehtyyn valitukseen, jossa päävalittajina olivat paikalliset asukkaat.

Suojelutoimikunnan vuoden 2016 kaksi suurinta yksittäistä asiaa olivat Haapaveden Hankilannevan (Varpunevan) turvetuotantoluvan käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa sekä Sanginjoen ulkometsän suojelua koskeneesta Oulun kaupunginvaltuuston kokouksesta 16.6.2014 niin ikään korkeimpaan hallinto-oikeuteen tehty jatkovalitus.

Haapaveden Hankilannevaa koskien toimikunnan puheenjohtaja kävi kesäkuussa laskemassa alueen lintuja uudelleen (Auvinen 2016, PPLY:n nettisivuilla kohdassa Julkaisut > Tutkimuksia ja selvityksiä) ja kartoitti samalla suota reunustavien oijen tilan. Mittava paketti alueen luontoarvoista lähti vastauksena KHO:n vastaselityspyyntöön syyskuun alussa. KHO:n ratkaisu ei ole tätä kirjoittaessa tiedossa.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus hylkäsi kesäkuun alussa em. Sanginjoen ulkometsää käsitteleistä kokouksesta tehdyt valitukset. Niinpä PPLY valitti asiasta yhdessä Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiirin, Oulun luonnonsuojeluyhdistyksen ja Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piirin kanssa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Suojelutoimikunnan jäsen Juha Markkola vastasi valituksen koostamisesta. KHO:sta tulleeeseen vastaselityspyyntöön vastattiin tämän jälkeen syyskuun lopussa. Tässä yhteydessä voitiin raportoida myös Sanginjoella kesäkuussa tehtyjen lintulaskentojen tulokset, joiden mukaan alueen linnustoarvot kasvoivat hieman edellisistä laskennoista kesällä 2006. Myöskään Sanginjoen asiaa koskevaa KHO:n päätöstä ei tätä kirjoittaessa ole.

Muutoinkin Sanginjoen ulkometsän suojelukysymys oli jälleen ajankohtainen vuoden lopussa, kun vihreiden valtuutettu Veikko Ervasti nosti alueen suojelun kaupungin budjettivalmistelun yhteydessä uudelleen kaupunginvaltuuston esityslistalle. Aiempaan nähden ulkometsän osittainen suojelu näytti vuoden lopussa aiempaa todennäköiseltä, sillä nyt osa kokoomuksen edustajista vaikuttaisi kallistuvan suojelun kannalle. Asiasta ei kuitenkaan saatu päätöstä, vaan asian valmistelu siirrettiin poliittiselle työryhmälle, joka aloittanee työnsä vuoden 2017 alussa. PPLY antoi valtuuston kokouksen 12.12. yhteydessä jokaiselle valtuutetulle joululahjaksi symbolisesti 100 neliometriä (aarin) Luonnonperintösäätiön samaan aikaan ulkometsän pohjoispuolelta suojelualueeksi ostamaa Kuovisuota.

PPLY sai vuoden aikana huomattavan voiton korkeimmasta hallinto-oikeudesta, joka kallistui yhdistyksen kannalle ja perui Kellon ampumaseuran saamaan varislintujen pesimäaikaisen metsästyksen poikkeusluvan. Päätös oli kansallisestikin merkittävä, sillä myös monet muut yhdistykset ovat valittaneet poikkeusluvista ja PPLY:n valituksesta annettu päätös voi muodostua ennakkotapaukseksi. Poikkeuslupavalituksesta vastasi toimikunnan jäsen Esa Aalto, joka sain apua BirdLifen Suomen suojelu- ja tutkimuspäällikkö Teemu Lehtiniemeltä.

Vuoden aikana toimikunnan puheenjohtaja osallistui yhteen BirdLife Suomen suojelutoimikunnan (10.11.) ja kahteen Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoituksen tuulivoimaselvityksen ohjausryhmän kokoukseen (7.6. ja 10.10.). Lisäksi toimikunnan jäsenet osallistuivat muun muassa WWF Suomen kiljuhanhityöryhmän (Aalto, J. Markkola & Niemi) ja Sanginjoki-liikkeen (Auvinen, Tornberg, A. Markkola) työhön. Lisäksi jäsenet osallistuivat uhanalaisten lajien seurantoihin (muuttohaukka, merikotka & valkoselkätikka – Auvinen; etelänsuosirri & rantakurvi – Pakanen).

PPLY/suojelutoimikunta julkaisi vuoden aikana kaksi mediatiedotetta: Merikotka kuoli tuulivoimalan lapoihin Raahen Kopsassa (25.5.) ja Sanginjoella aiempaa enemmän vanhan metsän lintuja (8.12.).

Kokouksia ei pidetty vaan toimikunnan asioita käsiteltiin hallituksen kokouksissa sekä sähköpostilistalla suojelu@pply.fi. Suojelutoimikunnan työhön liittyvien loukkaantuneiden lintujen hoitoringin ja lintualue-toimikunnan työstä on omat vuosikertomuksensa.

7. Aureolan toimitusneuvosto

Mikko Ojanen

Aureolan toimitusneuvoston kokoonpano: Mikko Ojanen pj, Elja Herva, Esa Hohtola, Juha Markkola, Pekka Rahko, Ville Suorsa ja Tapani Tapio. Kokouksia on pidetty viisi, kokoontuminen tuntia ennen kuukausikokousta. Kokouksissa on käsitelty seuraavan kaksoisnumero 38–39:n sisältöä, seuraavan numeron päätoimittajan etsimistä, seuraavien numeroiden mahdollista teemaa, sekä pohdittu erityyppisten kirjoitusten saamista Aureolaan.

8. Linnustonseurantatoimikunta

Esa Aalto

Esa Aalto osallistui BirdLife Suomen ja Luonnontieteellisen keskusmuseon järjestämään lintulaskijatapaamisen Orivedellä 12.-13.3.2016. Sieltä saadusta kannustuksesta johtuen Esa kirjoitti ja toimitti webmastereille huhtikuussa PPLY:n nettisivuja varten kuvaukset PPLY:n alueen vakiolinja- ja vesilintulaskennoista. Tekstiä ei kuitenkaan julkaistu. Ajankohtaisista lintulaskennoista muistutettiin PPLY:n sähköpostilistalla ja jäsenistöä kannustettiin osallistumaan linnustonseurantaan. Muuta varsinaista toimintaa toimikunnalla ei ollut. Yhdistyksen jäsenet jatkoivat lintulaskentareittiensä laskemista edellisvuosien tapaan.

Pohjois-Pohjanmaalla (lukuunottamatta Kuusamo) laskettiin v. 2016 vakiolinjoja 20 kpl ja vesilintulaskentaa tehtiin kahdella kohteella. Yhtään pistelaskentareittiä ei laskettu. Talvilintuja laskettiin 13 reitillä.

9. Lintualue-toimikunta

Ari-Pekka Auvinen

Lintualue-toimikunta koordinoi valtakunnallisten IBA-alueiden laskentoja yhdistyksen alueella sekä vastaa Maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden (MAALI) valinnasta ja MAALI-hankkeen raportoinnista. Toimikunnan puheenjohtajana toimi Ari-Pekka Auvinen. Toimikunnan muut jäsenet ovat Esa Aalto, Petri Haapala, Arto Niemi, Juha Repo, Heli Suurkuukka ja Hanna-Riikka Ruhanen. Toimikunnan viestintä hoidetaan pääosin sähköpostilistan (maali@pply.fi) kautta.

Toimikunta järjesti vuoden aikana yhden laskentatapahtuman Oulun kaupungin omistamassa Sanginjoen ulkometsässä. Laskennassa toistettiin vuosina 1997–1998 ja 2006 tehtyjä lintulaskentoja. Yhteensä laskettiin neljä linjaa, joiden yhteispituus oli 19,8 km sekä kartoitettiin pienialaisesti muutaman alueen

vanhimman metsäkuvion linnustoa tarkemmin (Iso Polvikangas, Asmonkorpi, Isokankaanjärven seutu ja Lemmenpolku). Laskentoihin osallistui kahdeksan henkilöä. Laskentojen mukaan ulkometsän vanhojen metsien indikaattorilajien parimäärät ovat kasvaneet. Metsässä ovat säilyneet siellä jo vuosikymmeniä esiintyneet lajit kuten kuukkeli ja pohjantikka. Toisaalta Sanginjoelle on saapunut uusia vanhoja metsiä suosivia lajeja kuten pikkusieppo ja idänuunilintu.

Toimikunta ei kokoontunut vuonna 2016. MAALI-alueiden nettijulkaisu koki takaiskun yhdistyksen nettisivujen kaatumisen takia, eikä niitä saatu julkaistua tavoitteiden mukaisesti vuoden 2016 aikana. Vuokon säätiöltä 1 000 euron apurahaa käytettiin 680 euroa. MAALI-kohteiden lista, kohdekuvaukset, kohteiden laskentatiedot sekä MAALI-kohteiden laskentakriteerit tullaan julkaisemaan yhdistyksen sivuilla (www.maali.pply.fi) pikku hiljaa vuoden 2017 aikana. Valittujen kohteiden GIS-rajauksia toimitettiin pyynnöstä alueiden käytön suunnittelijoille tuulivoimaselvitystä 3. vaihemaakuntakaavaan liittyen sekä niitä hyödynnettiin Suojelutoimikunnan laatimissa lausunnoissa.

10. Loukkaantuneiden lintujen hoitorinki

Ari-Pekka Auvinen

Loukkaantuneiden lintujen hoitoringin toimintaan osallistuivat vuoden aikana:

Esa Aalto (Oulu),
Antero Autio (Siikalatva),
Ari-Pekka Auvinen (Oulu),
Esa Hohtola (Oulu),
Reijo Jussilainen (Nivala)
Sami Kalliokoski (Vihanti),
Juha Markkola (Hailuoto),
Iiris Poukkanen (Hailuoto),
Pauliina Rautio (Oulu),
Erik Saarnio (Muhos),
Jani Suua (Taivalkoski),
Heli Suurkuukka (Oulu),
Heikki Tuohimaa (Raahen seutu),
Tanja Tuomikoski (Oulun ESY) ja
Henri Ukonaho (Raahe)

Lisäksi hoitoringin sähköpostilistalle kuuluivat neuvonantajina intendentti Mari Heikkilä (Ranua Zoo), tutkija Marja Isomursu (EVIRA), Reijo Kylmänen, Risto Tornberg sekä eläinlääkäri Jussi Virta (Oulun kaupunki).

Kuudetta vuottaan toimineen loukkaantuneiden lintujen hoitoringin vuoden 2016 aikana saamien yhteydenottojen määrä vastasi jotakuinkin paria edellistä vuotta. Tarkkaa kirjanpitoa puhelusta ja viesteistä ei pidetty, mutta arviolta niitä tuli vuoden aikana yli 200. Suurin osa yhteydenotoista tulee tätä nykyä suoraan, mutta kymmeniä puheluita saatiin myös poliisilta ja hätäkeskukselta. Keväällä ja kesällä

toimintaa vaikeutti PPLY:n sivujen kaatuminen, minkä vuoksi hoitoringin yhteystiedot eivät olleet vähään aikaan saatavissa.

Edellisvuoden tapaan Oulujokeen 24.12.2014 siirretty nuori kyhmyjoutsen ja sen seuraksi vuodenvaihteessa 2015/2016 tuodut kaksi laulujoutsenta saivat runsaasti huomiota. Ajoittain joutsenten kohtalosta huolestuneet kaupunkilaiset kuormittavat soitoillaan ja viesteillään hoitorinkiläisten lisäksi myös viranomaisia ja eläintarhoja. Lopulta kahdelle laulujoutsenelle kävi todennäköisesti hyvin – ne saivat heinäkuussa alkaneen sulkasadon myötä lentokelpoiset siipisulat ja katosivat vakiopaikaltaan Merikosken voimalaitoksen yläpuolelta. Jäljelle jääneen kyhmyjoutsenen kohtalo oli sen sijaan huonompi. Linnun olkavarsi katkesi myrskyisenä päivänä elokuun lopussa, jonka jälkeen joutsen lopulta pyydystettiin ja tutkimuksen jälkeen lopetettiin kaupungin valvontaeläinlääkäri Anne Timosen ja eläinlääkäri Jussi Virran toimesta 15.9.

Julkisuutta saivat myös muutamat muut hoitolinnut. Petri Haapalan kuvaamasta Oulun Patelasta 11.11. lentokyvottomänä löytyneen Jussi-joutsenen autokyytivideoista tuli nettihitti, jota katsottiin PPLY:n Facebook-sivuilta yli 75 000 kertaa. Mediat Aamulehteä ja MTV:tä myöten kirjoittivat Jussista. Tätä kirjoittaessa Jussi viettää talvea Siikajoen Karinkannassa Toivo Lylyn navetassa toisen joutsenen seurassa.

Lehtien palstoille päätyi myös Oulaisista 15.11. löytynyt pikkuruokki, jolle saatiin järjestettyä autokyyti Pohjois-Norjaan sekä 2.11. Pyhäjoen Hanhikivenniementä löytynyt nuori, edellisenä kesänä rengastettu merikotka. Henriksi lintua pitkään seuranneen ja sen pyydystäneen Henri Ukonahon mukaan nimetty kotka tippui kesäkuun alun myrkyssä pesän mukana maahan ja mursi siinä yhteydessä olkavartensa pään. Rengastettaessa vammaa ei kuitenkaan huomattu, mutta marraskuun alussa otetuissa röntgenkuvuissa luutunut vanha vamma näkyi hyvin. Henri-kotka vietiin Ranualle 20.11., jossa se asuu tätä kirjoittaessa vanhan merikotkanaaraan kanssa samassa häkissä.

Vuoden 2016 aikana PPLY haki ja sai rahankeräyslupan, jonka myötä voidaan kerätä rahaa nimenomaan hoitolintutoiminnan kuluihin.

Pihalinnun lintuhoitolassa Pauliina Raution ja Ari-Pekka Auvisen kotona oli hoidossa ennätysmäärä lintuja, yhteensä 42 yksilöä 26 eri lajista (taulukko 1). Hoitotulos oli hyvä: 60 % linnuista voitiin palauttaa takaisin luontoon. Eläintarhaan päätyi lisäksi kolme lintua: edellä mainittu Henri-merikotka ja Jussi-joutsen (jonka navettapaikka Karinkannassa laskettiin tässä eläintarhaksi) sekä Kempeleestä elokuun lopussa löytynyt hiiripöllö.

Vapautetuista hoitolinnuista saatiin vuoden aikana ensimmäinen varsinainen rengaslöytö, kun marras-joulukuussa 2013 hoidossa ollut vanha huuhkajakoiras törmäsi autoon 8.9. nelostiellä Temmeksellä seitsemän kilometrin päässä löytö- ja vapautuspaikastaan Tyrnävällä. Vaikka linnun kohtaloksi koitui törmätä autoon uudestaan – ja tällä kertaa siis kuolettavasti – niin rengaslöytö osoitti kuitenkin sen, että lintu oli kyennyt elämään itsenäisesti lähes kolmen vuoden ajan vapautuksestaan. Hoitoon tullessaan vuonna 2013 huuhkaja oli niin heikko, ettei se pysynyt edes pystyssä ja lintua täytyi aluksi syöttää käsin.

Taulukko 1. Pihalinnun lintuhoitolassa vuonna 2016 hoidetut linnut kohtaloineen.

Laji	Hoitolintuja yhteensä	Vapautettu	Eläintarhaan	Kuoli tai lopetettiin
Laulujoutsen	3	1	1	1
Mustalintu	1	1	0	0
Merikotka	1	0	1	0
Mehiläishaukka	1	1	0	0
Varpushaukka	2	0	0	2
Kanahaukka	2	2	0	0
Ampuhaukka	1	0	0	1
Lehtokurppa	1	1	0	0
Naurulokki	2	1	0	1
Kalalokki	1	0	0	1
Pikkuruokki	1	1	0	0
Kesykyyhky	5	5	0	0
Sepelkyyhky	1	1	0	0
Helmiöllö	1	1	0	0
Hiiriöllö	2	1	1	0
Sarvipöllö	1	0	0	1
Lapinpöllö	1	0	0	1
Käki	1	0	0	1
Tervapääsky	6	6	0	0
Haarapääsky	1	0	0	1
Tilhi	2	0	0	2
Naakka	1	1	0	0
Mustavaris	1	1	0	0
Hemppo	1	1	0	0
Vihervarpunen	1	0	0	1
Peippo	1	0	0	1
Yhteensä (osuus)	42	25 (60 %)	3 (7 %)	14 (33 %)